

Західноукраїнський національний університет
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина
Кафедра іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних технологій

WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
Bohdan Havrylyshyn Education
and Research Institute of International Relations
Department of Foreign Languages
and Information and Communication Technologies

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Співорганізатори:

Львівський національний університет
імені Івана Франка
“Асоціація вчителів англійської мови
“TESOL-Україна”

Університет Мармара (Туреччина)
Віденська вища педагогічна школа (Австрія)
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Академія WSB, Домброва Горніча (Польща)
Грузинсько-американський університет (Грузія)
Жешувський Університет (Польща)

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної**

науково-практичної конференції

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЛОЛОГІЧНИХ
ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР»**

21 березня 2025 року

In Partnership with:

Ivan Franko National University of Lviv
TESOL Ukraine Association
of English Language Teachers
Marmara University (Turkey)
The University College
of Teacher Education in Vienna (Austria)
Ljubljana School of Business (Slovenia)
WSB Academy, Dąbrowa Górnicza (Poland)
Georgian-American University (Georgia)
University of Rzeszow (Poland)

PROCEEDINGS

**of the International Scientific
and Practical Conference**

**“CONTEMPORARY TRENDS IN PHILOLOGICAL
AND PEDAGOGICAL RESEARCH:
NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSIONS”**

MARCH 21st, 2025

Тернопіль, 2025 /Ternopil, 2025

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЛОЛОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР»**
21 березня 2025 року

CONFERENCE PROCEEDINGS
**“CONTEMPORARY TRENDS IN PHILOLOGICAL AND PEDAGOGICAL
RESEARCH: NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSIONS”**
MARCH 21st, 2025

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина
Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій
Співорганізатори:

Львівський національний університет імені Івана Франка
“Асоціація вчителів англійської мови “TESOL-Україна”
Університет Мармара (Туреччина)
Віденська вища педагогічна школа (Австрія)
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Академія WSB, Домброва Горніча (Польща)
Грузинсько-американський університет (Грузія)
Жешувський Університет (Польща)

WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
Bohdan Havrylyshyn Education and Research Institute of International Relations
Department of Foreign Languages and Information and Communication Technologies
In Partnership with:

Ivan Franko National University of Lviv
TESOL Ukraine Association of English Language Teachers
Marmara University (Turkey)
The University College of Teacher Education in Vienna (Austria)
Ljubljana School of Business (Slovenia)
WSB Academy, Dąbrowa Górnicza (Poland)
Georgian-American University (Georgia)
University of Rzeszow (Poland)

Тернопіль, 2025 /Ternopil, 2025

УДК 81'42

С 91

Рецензенти:

Ольга КОСОВИЧ, д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Ярослава ГНЄЗДІЛОВА, д-р філол. наук, професор, декан факультету германської філології і перекладу Київського національного лінгвістичного університету

Редакційна колегія:

Людмила Крайняк, канд. філол. наук, доцент

Світлана Рибачок, канд. філол. наук, доцент

Людмила Морозовська, канд. філол. наук, доцент

Відповідальна за випуск – **Людмила Крайняк**, канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради Західноукраїнського національного університету,
протокол № 6 від 26 березня 2025 р.*

Сучасні тенденції у філологічних та педагогічних дослідженнях: вітчизняний і міжнародний вимір: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 21 березня 2025р, ЗУНУ, Тернопіль. 296 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції у філологічних та педагогічних дослідженнях: вітчизняний і міжнародний вимір», в яких висвітлюються філологічні та педагогічні проблеми сучасності, аналізуються результати теоретичних та прикладних досліджень у сфері лінгвістики, літературознавства, міжкультурної комунікації, перекладознавства та методики викладання іноземних мов.

Для аспірантів, науковців, викладачів гуманітарного циклу дисциплін, а також студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори публікацій. У збірнику зберігається стилістика та орфографія авторів матеріалів.

ISBN 978–966–654–775–3

© Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій ЗУНУ, 2025

THE EXPRESSIVE FUNCTION OF SYNTACTIC STYLISTIC DEVICES IN JOURNALISTIC TEXTS	47
OLGA KOSOVYCH EVOLVING ENGLISH: LEXICAL AND SEMANTIC SHIFTS IN DIGITAL COMMUNICATION	49
VASYL LOPUSHANSKYI TERM-FORMATION TYPES OF ENGLISH DENTISTRY- IMPLANTOLOGY TERMS	51
NATALIYA SIRA IDENTIFICATION OF SURZHUK ELEMENTS WITH THE INSTRUMENTS OF R PROGRAMMING LANGUAGE.....	52
ZORIANA SUSHKO, YANA LEVYTSKA PROSODIC ORGANIZATION OF ENGLISH POLITICAL DISCOURSE.....	55
AREA 2. TRANSLATION STUDIES / СЕКЦІЯ 2. ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО.....	58
ОЛЬГА БОДНАР ВАЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	58
ОЛЕКСАНДРА ДУДА, СЕРГІЙ ДУДА АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СКОРОЧЕНЬ В ГАЛУЗІ РАДІОТЕХНІКИ.....	61
ЛЮДМИЛА ЗАГОРОДНЯ ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ТА НОМІНАЛІЗАЦІЇ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ТЕКСТІВ.....	63
ВІКТОР КОНКУЛЬОВСЬКИЙ, ГАЛИНА ЧУМАК ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СЛЕНГУ В АУДІОВІЗУАЛЬНОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	65
ІГОР КРІЛЬ, СОФІЯ ПАНЧИШИН ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ВІДТВОРЕННІ АНГЛОМОВНОГО ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ	68
АННА ПАНЬКОВА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ КУЛЬТУРНО МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ.....	71
АЛІНА СНІГУР СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ	73
СВІТЛАНА ХОМА ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ В АНГЛО- УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	76

14. Черноватий Л. М., Карабан В. І, Омелянчук О. О. Переклад англомовної технічної літератури. Електричне та електронне побутове устаткування. Офісне устаткування. Комунікаційне устаткування. Виробництво та обробка металу / За редакцією Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга 2006. 296 с.
15. Byrne J. Technical translation. Usability strategies for translating technical documentation. Dordrecht: Springer, 2006. 280 p.
16. Crystal D. An Encyclopaedic Dictionary of Languages, 1994.300 p.
17. Newmark, P. A. Textbook of Translation. London: Longman, 2003. 292p.

ЛЮДМИЛА ЗАГОРОДНЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА, М. ТЕРНОПІЛЬ

ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ТА НОМІНАЛІЗАЦІЇ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ТЕКСТІВ

Як відомо, переклад офіційних документів вважається адекватним тоді, коли комунікативна ціль тексту оригіналу повністю збережена в перекладеному тексті. Однак для досягнення цього тлумачу часто доводиться змінювати граматичну структуру речення, тобто застосовувати граматичні трансформації. Граматичні трансформації – це зміни граматичних форм слів, словосполучень або речень, які застосовуються під час перекладу з метою здійснення адекватної передачі змісту вихідного повідомлення [1, с. 153]. Під час перекладу англійських офіційно-ділових текстів українською мовою часто використовуються протилежні та водночас взаємодоповнюючі трансформації вербалізації та номіналізації

Мета розвідки – розглянути граматичні перекладацькі трансформації вербалізації та номіналізації та продемонструвати їхнє сприяння адекватному англо-українському перекладу офіційно-ділових текстів, враховуючи специфіку стилю вихідної та цільової мов.

Застосування *вербалізації* як перекладацької трансформації зумовлює появу у цільовому тексті дієслівних форм (особових або неособових) або збільшення їх кількості порівняно з оригіналом, та, відповідно, зменшення кількості іменникових форм [2, с. 183]. Трансформація вербалізації простежується у випадку заміни складеного іменного присудка дієслівним. Для прикладу, у поданому нижче прикладі (1) англійський іменний присудок «will be free» перекладено українським дієслівним присудком «не містять», а у прикладі (2) – присудок «is valid» дієсловом «діє»:

1. «*Seller warrants that at time of delivery to Buyer, its Products will comply with applicable Seller drawings and will be free from defects in workmanship and material*» – «Продавець гарантує, що на момент доставки Покупцю товари відповідають дійсним кресленням Продавця та не містять дефектів у якості

виробництва або матеріалу» (приклад з [3]). 2. «*This warranty is valid for twelve (12) months after Seller's shipment of the Product*» – «Гарантія діє протягом дванадцяти (12) місяців з моменту відвантаження Товару Продавцем» (приклад з [3]).

Ще одним прикладом застосування вербалізації є заміна англійського приєднаниково-іменникового сполучення на інфінітив в українському перекладі. Для ілюстрації наведемо приклад перекладу «prior to acceptance» (дослівно «до прийняття») за допомогою неозначеної форми дієслова «прийняти» у поданому нижче реченні: «<...> however, Seller reserves the right to correct any inadvertent errors in these prices **prior to acceptance** of the Order» – «<...> проте Продавець залишає за собою право виправляти помилки у праслисті до того, як **прийняти** Замовлення» (приклад з [3]).

Під час перекладу англійської ділової документації, окрім вербалізації, також застосовується трансформація **номіналізації**. Цей прийом є протилежним до вербалізації, тобто в перекладеному тексті збільшується кількість іменних форм та зменшується кількість дієслівних форм [2, с. 197]. У наведеному нижче прикладі номіналізація проявляється в заміні складного дієслівного присудка «shall apply» на складний іменний присудок «є дійсними»: «*No contrary or additional terms or conditions contained in any Buyer order form shall apply unless agreed to in writing and signed by an authorized representative of Seller*» – «Жодні додаткові умови або умови, що суперечать викладеному у бланку замовлення Покупця, **не є дійсними**, якщо цього не узгоджено у письмовій формі за підписом уповноваженого представника Продавця» (приклад з [3]).

Підводячи підсумок вищесказаного, можемо зробити **висновок**. В англо-українському перекладі офіційно-ділових текстів можна простежити застосування граматичних трансформацій вербалізації та номіналізації, які сприяють адекватному перекладу та зумовлені особливостями офіційно-ділового стилю вихідної та цільової мов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Каліщак, Т. Т., Серебрякова, Г. Ю. (2018). Граматичні трансформації у процесі перекладу офіційно-ділової документації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*, 37(4), 153–155.
2. Карабан, В. І., Мейс, Д. (2003). Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову: посібник-довідник. Нова книга.
3. Тащенко, Г. В. (2020). Переклад ділової документації: навчально-методичний посібник. ХНУ імені В. Н. Каразіна.